

1907-10-12

þÿ ” μ Í Ä μ Á · · ¼ - Á ± Ä ¿ Å Å Æ Å À ¿ Å Á 3

þÿ • Á μ Å ½ · Ä ¹ ⁰ ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8528>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Δοκ. Παφού
Δοκ. Αβραμίου
Διαδοκ.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

Προσβείαι ενώπιον του κ. Γεώργιου.
— Διάφορα αιτήματα.

Ὁς εἶχε προηγουμένως κανονισθῆ, τὴν προμεσημβρίαν τῆς Πέμπτης ὁ Ὑφυπουργὸς ἐδέχθη ἐν τῇ αἴθουσῃ τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου διαφόρους προσβείαις, αἵτινες ἐπρόκειτο νὰ θέξουν μόνον τοπικῆς φύσεως ζητήματα.

Καίτοι τὰ διανεμηθέντα εἰσιτήρια εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου ἀνέγραφον ὅτι τῆ συνεδρία θὰ ἤρχιζεν ἀκριβῶς τὴν 10 π. μ. ὥρην, εὐχάρητον ὁ Ὑφυπουργὸς ἐφθασε τὴν 10 καὶ 30'. Ὁ Ὑφυπουργὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συμβουλίου συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ καὶ τοῦ γραμματέως του, κατέλαβε δὲ ἀμέσως τὴν προεδρικὴν ἑδραν, τοῦ Ἀρμοστοῦ καθήσαντος μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ του εἰς τὰς ἑδρας τῶν ἐπισήμων ξένων. Παρὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ Ὑφυπουργοῦ ἐκάθητο ὁ ἰδιαιτέρος γραμματεὺς του, ὅλοι δὲ οἱ βουλευταὶ κατεῖχον τὰς ἑδρας των.

Τὰ Ζητήματα τῆς Λάρνακος.

Πρώτη προσβεία παρουσιάσθη πρὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ ἡ τῆς Λάρνακος, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ε. Χατζηγιάννου καὶ Μ. Νικολαΐδου, τὸν λόγον δ' ἔλαβεν ἀμέσως ὁ πρῶτος τούτων.

ΧΑΤΖΗ-ΙΩΑΝΝΟΥ. Ἀρμύβανω τὴν τιμὴν, Ἐντιμότητε, νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον ὑμῶν καὶ νὰ ὑποβάλω αἴτημα διὰ τὴν σιδηροδρομικὴν σύνδεσιν τῆς Λάρνακος μετὰ τῆς Λευκωσίας. Ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν εἶνε πρόσφατος, ἀλλὰ χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς, ἐπανειλημμένα δὲ ψηφίσματα ἐγένοντο ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ. Διὰ δαπάνης μὴ ὑπερβαινούσης τὰς 50 χιλ. λιρῶν ὁ Ἄγγλος μηχανικὸς Ρίτσερ ὑπελόγησεν ὅτι δύναται νὰ κατασκευασθῆ τὸ ἔργον. Ἡ Λάρναξ ὑπῆρξε πάντοτε ὁ κυριώτερος τῆς νήσου ἐμπορικὸς λιμὴν, δι' αὐτοῦ δὲ διενεργεῖται ἡ μεγαλύτερα

είσραγωγή και έξραγωγή τῆς χώρας και εἶναι λυπηρόν ὅτι πρημαλήθη μέχρι σήμερον. Γενικός πόθος τῆς χώρας εἶναι ὅπως τό ἔργον κατασκευασθῆ, διότι δέν πρόκειται νά ἀξυπηρετηθῶσι μόνον συμφέροντα τῶν δύο πόλεων, ἀλλά θά τροφοδοτηθῆ ἐπαρκῶς και ὁ σιδηρόδρομος Ἀρμοχώστου—Λευκωσίας. Ὅταν θά τύχωμεν τῆς τιμῆς και τῆς εὐχαριστήσεως νά χαιρετίσωμεν ὑμᾶς ἐν Λάρνακι, Ἐντιμότητε, θά ὑποβάλωμεν λεπτομερῆ σημείωσιν τῆς εἰσραγωγῆς και έξραγωγῆς, ἧτις ἠῤῥησε καταπληκτικῶς και μετὰ τήν κατασκευήν τοῦ λεμένου Ἀρμοχώστου. Τό ζήτημα τοῦτο, Ἐντιμότητε, ἐναποθέτομεν εἰς χεῖρας ὑμῶν ἐλπίζοντας ὅτι θά πρ ξητε πᾶν τό δυνατόν.

Ἐτερον ζήτημα εἶναι τό λεμενικόν. Ἐνῷ πέρουσιν, Ἐντιμότητε, ἐπεφρίσθη ἐν τῷ Συμβουλίῳ τοῦτω σχετικόν κοινούσιον διά τήν ἐπιτέλειαν τοῦ ἔργου, οὐχ ἤττον μέχρι σήμερον δέν ἐγένετο ἐνταῦθα τοῦτο. Ὅταν ἐγνώσθη ὅτι ἀπερασίθη ἡ ἐπιτέλειαι τοῦ ἔργου ἠὲ εὐχαριστήσομεν τήν κυβέρνησιν, ἀλλ' ἤδη οφείλομεν νά παρακαλέσωμεν ὅπως τοῦτο ἀρχίσῃ ταχέως, καθότι σπουδαία συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου παραβλάπτονται. Ὅφειλομεν πρὸς τοῦτο νά εὐχαριστήσωμεν και τήν Α. Ε. τὸν Μέγαρον Ἀρμοστήν, καθῆκον δ' ἡμῶν ἡγοούμεθα νά συνηγορήσωμεν ὅπως διατεθῆ πλεονόστερον ποσόν τοῦ ἀρχικῶς ἐπιψηφισθέντος διὰ νά κατορθωθῆ ἐκβάθυνσις πλειοτέρας τῶν 8 ποδῶν. Ἐλπίζομεν, Ἐντιμότητε, ὅτι μετὰ τήν ἀφίξιν σας θά γίνῃ ἐνταῦθα ἀμφοτέρων τῶν ἔργων ὡν ἐποίησα μνησίαν.

ΤΣΕΡΤΣΙΑ. Τὰ ζητήματα, ἅτινα ἔθεσαν πρὸ ἐμοῦ οἱ πρόεδροι τῆς Λάρνακος και ἐκεῖνα τὰ ὅποια θά θέσωσι ἐνώπιόν μου εἶναι ζητήματα τοπικῆς ἀνάγκης και ἐπομένως πρέπει νά ἐξετασθῶσι μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τόπου και τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως. Οὐχ ἤττον ἀσμένως θ' ἀκούσω τοὺς πρὸς ἐμέ πρῶσερχομένους και θά πράσω πάσαν τήν δυνατήν βοήθειάν μου. Δύο ζητήματα ἐθίγησαν, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον εἶναι μεγαλύτερον τοῦ δευτέρου. Ὡς πρὸς δὲ τὸ πρῶτον και μεγαλύτερον τοῦτο ζήτημα, νομίζω ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά καταλήξῃ τις ἀμέσως εἰς ἀπόφασιν. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ

ότι ή Λάρναξ και ή Λευκωσία πρέπει να συνδεθώσι σιδηροδρομικῶς. Οὐδεμία διχογνωμία δύναται να υπάρξῃ ἕως πρός τούτο μεταξύ ἡμῶν. Τό μόνον ζήτημα εἶναι πότε θά γίνῃ ἐναρξίς τοῦ ἔργου. Συγγόντα συμβαίνει ὅταν τὰ μέσα εἶναι περιορισμένα καλόν τι σχέδιον να παραμερισθῇ ἐπί τινι χρόνον και να προηγηθῇ ἕτερον, ὅπερ ἐπίσης εἶναι καλλίτερον. Μόλις ἤδη παρήλθεν ἐν ἔτος ἀπό τῆς λειτουργίας τοῦ σιδηροδρόμου Ἀμμοχώστου—Μόρφου και τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τοιαῦτα ὡστε να ἐνθαρρύνωσιν ἐκείνους οἱ ὅποιοι ζητοῦσι τήν διακλάδωσιν τοῦ σιδηροδρόμου. Πάν βῆμα τείνον εἰς τήν πρόοδον και ἀνάπτυξιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Ἀμμοχώστου—Μόρφου ἀποτελεῖ και ἐν ἐπιχειρημα δια τήν σύνδεσιν τῆς Λάρνακος. Ἀλλά πρέπει να ὤμεν βέβαιοι ὅτι τό πλοῖον ὅπερ κατασκευάσαμεν δύναται να πλεύσῃ πρὶν προβῶμεν εἰς τήν κατασκευήν ἑτέρου. Καί ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ νομίζω ὅτι δέν εἶναι συνετόν ν' ἀνεμένῃ τις πλείοτερον δια να πεισθῇ και ν' ἀποκτήσῃ τήν ἀπαιτούμενην πείραν δια τήν ὑπάρχουσαν σιδηροδρομικήν γραμμήν και ἂν πρέπει να προχθῇ και ἐπεκταθῇ τό ἤδη κατασκευασθέν ἔργον. Εἰπὼν ταῦτα θά ἐγκαταλίπω τό ζήτημα τούτο και θά προσθέσω ὅτι δέν θά παρέλθωσι πολλά και ή σύνδεσις Λάρνακος—Λευκωσίας θά ἐπιτευχθῇ.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τό ζήτημα τοῦ λιμένος, ή γνώμη μου εἶναι ὅτι τό ἔργον πρέπει ἀμέσως να ὤληθῇ πρός τὰ πρόσω. Καί θά προσπαθῶσῃ μοι δύναμις ἕνα ἐπιταχυνθῇ ή ἐναρξίς τοῦ ἔργου. Εἶναι ἐντελῶς ἀληθές ὅτι βάθος 8 ποδῶν δέν εἶναι βάθος ὅσον ἐπεθύμει τις να ὑπάρχεν. Ἀλλ' ἐξ ὅσων πληροφοροῦμαι τό συμβούλιον τῆς πόλεως εἶχεν ἰκανοποιηθῇ ὅπως κατασκευασθῇ λιμὴν βάθους 8 ποδῶν, βραδύτερον δέ δέν εἶναι οὐσκόλον να γίνῃ ἐκβάθυνσις μεγαλητέρα.

Πρεσβεία Λεύκας.

Δεύτερος προσήλθεν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων Λεύκας ὁ ΜΟΥΣΑ ΙΡΦΑΝ (ἐπίτροπος τοῦ Ἐθνικοῦ), ὅστις ἀνέγνωσεν ἀγγλιστὶ ὑπόμνημα περιλαμβάνον διαφορά ζητήματα, ὡς τὸ τοῦ ὕδατος τοῦ χωρίου ὅπερ ἐκέκτηντο οἱ κάτοικοι δυσμενῶν τίτλων, τῆς προεκτάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Μόρφου μέχρι Λεύκας, τῆς λήψεως προνοίας διὰ τὴν νόσον τῶν λεμονοδένδρων καὶ τῆς ἰδρύσεως ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου ἐν Λεύκῃ.

ΤΣΕΡΤΣΙΑ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕδωρ γνωρίζω ὅτι ὑπάρχει ἀπόφασις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου δυσμενῆς διὰ τὴν αἴτησιν τῶν Λευκικῶν. Καὶ ἐν μὲν οὐδεμίᾳ ἔφεσις ἠγέρθη τὸ τοιοῦτον δεικνύει ὅτι τὸ Ἀνώτατον δικαστήριον τῆς νήσου ὠμίλησε τελειωτικῶς, ἀλλ' εἶναι λυπηρὸν ἐν ἐλλείψει μέτρων ἢ ἐλλείψει ἐπιχειρημάτων δὲν ἐγένετο ἔφεσις. Ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ πρέπει νὰ ἐπέλθῃ φιλικὸς συμβιβασμὸς καὶ συνεννόησις. Πάντες οἱ παρόχθιοι κάτοικοι πρέπει νὰ διαιριάζωνται τὸ ρεὸν ἐν τῷ ποταμῷ ὕδωρ καὶ ν' ἀπολαμβάνωσι τοῦ ἀγχοῦ τούτου, ὅταν δὲ τὸ ὕδωρ ἐλαττοῦται δεόν νὰ φέρωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ δεινοπάθημα.

Διὰ τὸ ζήτημα τῆς προεκτάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μέχρι Λεύκας, δὲν ἔχω νὰ προσθέσω πλείοτερα ἐκείνων τὰ ὅποια εἶπον εἰς τὴν πρεσβείαν Λιρνακός. Ἡ τοιαύτη προέκτασις τῆς γραμμῆς εἶναι ἀνγκυσιότατη καὶ ἐπιωφελεστάτη, τὸ τοιοῦτον δὲ ἐπασχολεῖ ἤδη τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ δὲν δύναται ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ λεγθῇ ἂν ἡ προέκτασις αὕτη θὰ προηγηθῆ ἄλλων γραμμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν λήψιν μέτρων διὰ τὴν καταμαστιζούσαν τοὺς κήπους νόσον, ἡ κυβέρνησις παρέσχεν ἤδη τὴν βοήθειάν της καὶ δὲν θέλει λείπει νὰ παρέχῃ ταύτην. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι δὲν πρέπει νὰ ἐπαναπαυθῶσιν ἐπὶ τῆς ἀρωγῆς τῆς κυβερνήσεως, πρέπει δὲ καὶ αὐτοὶ νὰ ἐργασθῶσι πρὸς καταστολὴν τῆς νόσου.

Ἐν ἀγέσει πρὸς τὸ αἴτημα τῆς ἰδρύσεως ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου ἐν Λεύκῃ, πληροφοροῦμαι ὅτι ἐλήφθη ἤδη πρόνοια ὅπως μικρότεροι ὑποθέσεις κηρονίζωνται ἐκτιπῶσις. Εἶναι δύσκολον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἰδρυθῇ ἐπαρχ. δικαστήριον ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως χρηματικῶν μέσων, ἀλλ' εἰ-

να πάντοτε αξιόπαινο; ο ζήλος των κατοίκων αιτούντων την ίδρυση δικαστηρίων.

Προσβεία Πάφου.

Ἐκ μέρους τῶν Ὀθωμάνων κατοίκων Πάφου προσήλθε τρίτος ὁ πρώην βουλευτής ΡΑΜΑΤΑΝ ἔφ., ὅστις ἔρχισε ν' ἀναγινώσκη μακρὸν ὑπόμνημα, δι' οὗ ἐζηταίτο ὁ διορισμὸς ὀθωμανῶν διερμηνέων εἰς ὅλα τὰ δικαστήρια τῆς νήσου, ἐλευθεριωτέρα ἐν τοῖς δάσεσι νομῆ διὰ τὰ περὶ νηκ, σιδηροδρομικὴ σύνδεσις τῆς Πάφου, ἐκθάβουσις τοῦ λιμένος, τακτικὴ καθ' ἑβδομάδα προσέγγισις τοῦ συμβατικῆς ἑμπολείου εἰς Πάφου, κατασκευὴ πλειοτέρων δημοσίων ἔργων καὶ καπνοκαλλιέργειαν ἐν τῷ τμήματι ἐκείνῳ.

Ἐνῶ δὲ ἀκούει ὁ ὀθωμανὸς πρέσβυς ὠμίλει καὶ ἤτοιμ ζετοῦν ἀρβυλάκη καὶ ἄλλα αἰτήματα, ὁ κ. ΓΣΗΛΓΣΗΛ διακόψας αὐτὸν καὶ λαβὼν ὁ ἴδιος τὸν λόγον εἶπε: Ἡ ἐπιθυμία τῆς κυβερνήσεως εἶναι νὰ προσφέρηται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ εἰς ὅλα γενικῶς τὰ τμήματα τῆς νήσου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτέλεσιν δημοσίων ἔργων, ἀλλ' εἶναι λαθος νομίζω ὅταν ζητῆ τις πράγματα τινὰ νὰ ζητῆ πολλὰ διὰ μίαν. Ἐγὼ εὖρον, ὅτι καλὸν εἶναι ν' ἀποβλέπη τις εἰς ἓν καὶ μόνον ἔργον καὶ εἰς αὐτὸ νὰ ἐπιμένῃ μέχρι οὗ ἐπιτευχθῆ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν λιμένα Πάφου, ἡ κυβερνήσις πρέσχε μεγάλην μέριμναν διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο. Καὶ μολονότι δὲν δύναμαι νὰ ποιήσω καμμίαν ὑπόσχεσιν, ἐν τούτοις γνωρίζω ὅτι ἡ Α. Ἐξοχότης ἐργάζεται ὅπως τὸ ἔργον ἀρχίσῃ ταχέως. Διὰ τὸ ζήτημα τῆς νομῆς ἡ κυβερνήσις εἰργάσθη ὅπως αὐξήσῃ ταύτην, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ προστασία τῶν δασῶν ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον ἐν τῇ νήσῳ ζήτημα. Τὰ δένδρα φύονται καθ' ἓν χρόνον οἱ ἄνθρωποι κοιμῶνται. Καὶ πᾶς ὁ φυτεύων δένδρον θ' ἀπολύσῃ μετέπειτα τῶν εὐλογιῶν τῶν ἐλευσομένων τέκνων αὐτοῦ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς καπνοκαλλιέργειας θὰ φροντίσω τὴν ἐσπέρην ταύτην πρὶν κατακλιθῆ νὰ ἴδω τὸν διευθυντὴν τῆς γεωργίας. Εὐχαριστῶ τὸν ἐντιμον κύριον διότι προσήλθεν ἐνώπιόν μου, λυπούμαι ὅμως ὅτι δὲν δύναμαι νὰ εἶπω πλειότερα, καθότι ἔχω πολλοὺς νὰ ἴδω.

Μὴ ὑπαρχούσης ἑτέρας προσβείας ἀναγεραμμένης, ἡ συνεδρία αὕτη, ἣτις τοσοῦτον ἐγέννησεν ἐνδιεφέρον, διελύθη ὀλίγον πρὸ τῆς μεσηδρίας.

ΜΕΤΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Πέμπτης ὁ Ὑφυπουργὸς κ. Τσέρτσιλ ἐγευμάτισεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Κλώσον. Εἰς τὸ γεῦμα εἶχε παρακαθῆσθαι καὶ ὁ Διοικητὴς Λευκωσίας κ. Κιήδ.

Τὴν μεταμεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας μετέβησαν ἐν τῇ

οἰκίᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἐχαιρέτισαν τὸν κ. Τσέρτσιλ, μεθ' οὗ συνδιελέχθησαν ἐπὶ μακρόν.

ὑπόμνημα Συνόδου.

Ὁ Μητροπολίτης Κυρηνείας ἀνέγνω καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν ὑπόμνημα τῆς Ἱ. Συνόδου ἐν ᾧ ἐκφράζεται τῆς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ζητεῖται ἵνα ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις σεβασθῇ τὰ προνόμια τῆς αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ὁ κ. Τσέρτσιλ, ὡς πληροφοροῦμεθα, ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι ἡ κυβέρνησις μετὰ λύπης βλέπει τὴν μεταξύ τῶν Ὀρθοδόξων κατοίκων τῆς νήσου ὑφισταμένην διχόνοιαν καὶ ἐλπίζει ὅτι αὕτη θὰ ἀρθῇ φιλικῶς τῷ τρόπῳ. Ὁ Ὑφυπουργὸς προσέθηκεν ὅτι ἡ κυβέρνησις σεβομένη τὰ νόμια τῆς Ἐκκλησίας μετ' ἐπιφυλάξεως ἀποβλέπει εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα.

ὑπόμνημα Μονῆς Κύκκου.

Εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν ἐπέδωκεν ἐπίσης ὑπόμνημα ἐκ μέρους τῆς Μονῆς Κύκκου ὁ Πανσιολ. Ἡγούμενος κ. Γεράσιμος, δι' οὗ ἐζητεῖτο ὅπως τὰ προνόμια τῆς Μονῆς τηρηθῶσιν ἀκέραια.

Ὁ Ὑφυπουργὸς εἶπεν ὅτι ἡ κυβέρνησις θὰ σεβαστῇ ταῦτα καὶ προσέθη-
κεν ὅτι περὶ τὴν 9 πρῶτην ὥραν τῆς
σήμερον θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ παρὰ τὴν
Λευκωσίαν μετόχιον τῆς Μονῆς.

Ἐπίσκεψις φυλακῶν.

Ὁ Ὑφυπουργὸς συνοδευόμενος καὶ
ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ ἐπεσκέφθη τὴν
δείλην τῆς Πέμπτης τὰς κεντρικὰς
φυλακὰς.